

Publication : นิตยสารไม่ลองไม่รู้
Section : รายงานพิเศษ
Date : เดือนมิถุนายน 2554

P.42 -43
Circulation :

รายงานพิเศษ

โดย : กองบรรณาธิการ

สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย ประกาศอายุเมล็ดพันธุ์พืช ใช้ในร้านค้าทั่วประเทศ

สมาคมเมล็ดพันธุ์ไทย สร้างมาตรฐานกลาง ด้วยการกำหนดอายุของเมล็ดพันธุ์พืช 37 ชนิด ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักวิชาการสำหรับเมล็ดพันธุ์แต่ละชนิดทุกแบรนด์ที่วางตลาดจำหน่ายในร้านค้าเมล็ดพันธุ์ทั่วประเทศ เพื่อช่วยลดปัญหาเมล็ดพันธุ์เสื่อมคุณภาพวางจำหน่ายในร้านค้า และยกระดับอุตสาหกรรมและการค้าเมล็ดพันธุ์ให้เป็นไปตามกรอบกฎหมาย

คุณพลาโชค พงษ์พานิช

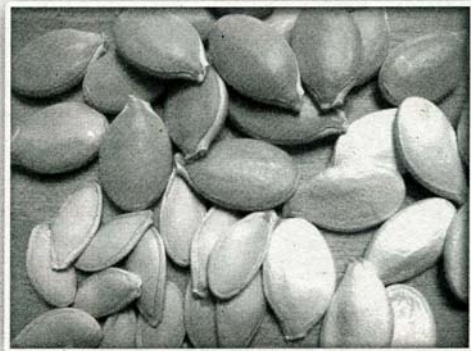
สถานการณ์การค้าเมล็ดพันธุ์ในปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกเมล็ดพันธุ์รายใหญ่เป็นอันดับ 3 ในภูมิภาคเอเชีย รองจากจีน และญี่ปุ่น และเป็น 1 ใน 10 ของประเทศที่ส่งออกเมล็ดพันธุ์พืชรายใหญ่ ด้วยปริมาณการส่งออกในปี 2553 มูลค่าการส่งออก 20,400 ตัน มีมูลค่า 7,287 ล้านบาท โดยเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเป็นพืชที่ส่งออกมาที่สูงสุด รองลงมาเป็นพืชตระกูลแตง พริก และมะเขือเทศ เป็นต้น ส่วนเมล็ดพันธุ์ที่มีการส่งออกมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ 1.ข้าวโพด 2.ผักบุ้ง 3.ข้าวโพดหวาน 4.แตงโม 5.ถั่ว

คุณพลาโชค พงษ์พานิช นายกสมาคมเมล็ดพันธุ์ไทย (THASTA) กล่าวในงาน “มาตรฐานการกำหนดอายุเมล็ดพันธุ์พืชควบคุม 37 ชนิด” ว่า “เมล็ดพันธุ์” คือ สิ่งมีชีวิตหน่วยเล็ก ๆ ที่เป็นต้นธารของคุณภาพและปริมาณผลผลิตการเกษตร รวมทั้งนำไปสู่อุตสาหกรรมอาหารที่หล่อเลี้ยงประชาชนและปศุสัตว์ เมล็ดพันธุ์จึงเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของความมั่นคงทางอาหารและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้นเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการเพาะปลูกต้องเป็นเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ โดยมีเปอร์เซ็นต์ความงอกและความแข็งแรงสูง จึงจะสามารถงอกเป็นต้นกล้าและเจริญเติบโตเป็นต้นพืชที่ปกติได้ แต่ตามหลักกลไกธรรมชาติ อัตราความงอกและความแข็งแรงจะลดลง ตามระยะเวลาและสภาพแวดล้อมในการจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ เป็นการเสื่อมสภาพที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ โดยมีปัจจัยที่มีผลต่อการเสื่อมสภาพของเมล็ดพันธุ์ดังนี้

1. ชนิดของพืช
2. พันธุกรรมของพืช
3. ความชื้นในเมล็ดพันธุ์ ถ้ามีความชื้นสูงจะเสื่อมสภาพเร็ว
4. อุณหภูมิที่สูง
5. ประวัติการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องมาตรฐานการกำหนดวันหมดอายุจากแบรนด์เมล็ดพันธุ์ในท้องตลาดที่มีกว่า 500 แบรนด์ ดังนั้นจึงสมควรมีการกำหนดคุณภาพมาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อช่วยให้เกษตรกรได้รับข้อมูลอายุเมล็ดพันธุ์บนฉลากที่ถูกต้องซึ่งมีผลต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ในการเพาะปลูก ช่วยเกษตรกรลดความเสี่ยงจากปัญหาเมล็ดพันธุ์คุณภาพต่ำ

โดยในการกำหนดมาตรฐานอายุของเมล็ดพันธุ์พืช 37 ชนิดนี้ ครอบคลุมเมล็ดพันธุ์ควบคุมจำนวน 29 ชนิด และพืชสำคัญทางเศรษฐกิจอีก 8 ชนิด ทั้งที่เป็นประเภท

เมล็ดพันธุ์ผสมปล่อย หรือ O.P. (Open Pollinated Seed) คือเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการขยายพันธุ์จากแปลงเพาะปลูกที่ปล่อยให้มีการผสมเกสรในตัวเองหรือการผสมข้ามระหว่างต้นในพันธุ์เดียวกัน และสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อขยายพันธุ์ต่อไปได้ และประเภทเมล็ดพันธุ์ลูกผสม หรือ Hybrid ที่เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างพันธุ์แท้ตั้งแต่ 2 สายพันธุ์ขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตในเชิงการค้า เนื่องจากให้ผลดีกว่า ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ผสมปล่อย โดยได้กำหนดมาตรฐานอายุเมล็ดพันธุ์ไว้ดังนี้

ชนิดพืช	อายุเมล็ดพันธุ์โดยเฉลี่ย			
	พันธุ์ Hybrid		พันธุ์ O.P	
	ปี	เดือน	ปี	เดือน
ข้าวเปลือกเจ้า	2		2	
ข้าวฟ่าง, ข้าวโพด, ข้าวโพดฝักอ่อน		18		
ข้าวโพดข้าวเหนียว	1		1	
ถั่วเขียว, ถั่วเขียวเมล็ดดำ, ฝักบัวจีน, ฝักกาดหอม, ฝักซี			1	
ถั่วเหลือง, ถั่วลิสง, กระเทียมใบ				6
ข้าวโพดหวาน		6-8		9
ฝักกาดขาว, ฝักกาดเขียว, ฝักกาดหัว, พริก, มะเขือเทศ, กะหล่ำปลี, กะหล่ำดอก, บร็อคโคลี่, ฝักกาดวางตุ้ง, แดงโม, พริก/พริก, มะเขือยาว, มะเขือประาะ, กระเจียบเขียว, พักทอง, บวบเหลี่ยม, แคนตาลูป, คะนัว, แดงกวา	2		1	
พริกหวาน		18	1	
ถั่วฝักยาว			2	
ทานตะวัน	1			
มะระ		18	1	

“นอกจากนี้สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย ยังได้จัดโครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้บริษัทผู้จำหน่ายและร้านค้าเมล็ดพันธุ์ทั่วประเทศที่มีกว่า 10,000 แห่ง ได้ยึดใช้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยได้ความรู้การดูแลจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ การจัดเก็บเมล็ดพันธุ์ให้เหมาะสม เช่น ควรอยู่ในที่ร่ม, เก็บในอุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส รวมทั้งเสริมความรู้เกี่ยวกับชนิดพืช พันธุ์กรรมพืช เพื่อให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร” คุณพาโชค พงษ์พานิช กล่าวทิ้งท้าย

ทิศทางของเมล็ดพันธุ์นั้น ยังมีเมล็ดพันธุ์ที่ปรับปรุงใหม่เข้าสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาประสิทธิภาพ, อัตราการผลิต, ความต้านทานโรคดีขึ้น ตัวเกษตรกรเองควรติดตามข่าวสาร เพื่อนำมาปรับใช้ให้ทันกับโลกที่หมุนไปอยู่ทุกวัน